

Nr 103.

Ankom till riksdagens kansli den 27 april 1926 kl. 3 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens för budgetåret 1926—1927 åttonde huvudtitel.

(2:a avd.)

Statsutskottet, som erhållit del av kamrarnas beslut i anledning av utskottets utlåtande nr 8 angående regleringen för budgetåret 1926—1927 av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får härmed avgiva det yttrande, vartill samma beslut befunnits föranleda.

1:o.

I två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *J. Bergman m. fl.* (nr 171) och den andra inom andra kammaren av herr *I. Englund m. fl.* (nr 251) hade hemställts, att riksdagen måtte för sin del besluta att till Kungl. Maj:ts disposition ställa ett årligt belopp av 7,500 kronor för vardera av fem år i och för uppehållande av en professur i svenska språket och litteraturen vid universitet i Dorpat och att ovan nämnda summa första gången får disponeras för ändamålet under nästkommande budgetår på de villkor Kungl. Maj:t finner lämpligt bestämma.

I sitt utlåtande nr 8, punkten 21, hade statsutskottet hemställt, att herr Bergmans m. fl. och herr Englunds m. fl. ovanberörda motioner (I:171 och II:251) icke måtte av riksdagen bifallas.

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation hade herr *Oscar Olsson m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte i anledning av herr Bergmans m. fl. och herr Englunds m. fl. ovanberörda motioner (I:171 och II:251), för uppehållande av en professur i svenska språket och litteraturen vid universitet i Dorpat för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra anslag av 7,500 kronor att utgå enligt de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva.

Första kammaren har, med avslag å vad utskottet hemställt, antagit det förslag, som innefattades i reservationen, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, i anledning av herr Bergmans m. fl. och herr Englunds m. fl. motioner I: 171 och II: 251, för uppehållande av en professur i svenska språket och litteraturen vid universitet i Dorpat för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra anslag av 7,500 kronor att utgå enligt de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, avslagit herr Bergmans m. fl. och herr Englunds m. fl. motioner I: 171 och II: 251.»

2:o.

I den till riksdagen den 7 januari 1926 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1926—1927 hade Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, i avseende å åttonde huvudtiteln under punkten 127 föreslagit riksdagen att till beredande av understöd enligt Kungl. Maj:ts beprövande av kommunalt gymnasium, som är förenat med ett statens högre läroverk eller en statens realskola, för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 60,000 kronor, att utgå på de villkor och under de närmare föreskrifter Kungl. Maj:t må finna gott meddela.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 8 under punkten 131 hemställt, att riksdagen måtte till beredande av understöd enligt Kungl. Maj:ts beprövande åt kommunalt gymnasium, som är förenat med en statens realskola, för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor, att utgå på de villkor och under de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t må finna gott meddela.

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation hade herr *Oscar Olsson* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte till beredande av understöd enligt Kungl. Maj:ts beprövande åt kommunalt gymnasium, som är förenat med ett statens högre läroverk eller en statens realskola, för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 60,000 kronor, att utgå på de villkor och under de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t må finna gott meddela.

Första kammaren har bifallit Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må till beredande av understöd enligt Kungl. Maj:ts beprövande av kommunalt gymnasium, som är förenat med ett statens högre läroverk eller en statens realskola, för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 60,000 kronor, att utgå på de villkor och under de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t må finna gott meddela, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat att till beredande av understöd enligt Kungl. Maj:ts beprövande åt kommunalt gymnasium, som är förenat med en statens realskola, för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor, att utgå på de villkor och under de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t må finna gott meddela.»

3:o.

I statsverkspropositionen, punkt 164 av åttonde huvudtiteln, hade Kungl. Maj:t framlagt förslag om viss höjning av det ordinarie förslagsanslaget till understöd för avlönande av lärare vid fortsättningsskolor.

Vidare hade hemställts,

dels i en inom första kammaren av herr *Nils Ant. Nilsson* väckt motion (nr 174), att riksdagen i samband med beviljande av anslag till fortsättningsskolan ville hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av bestämmelserna rörande fortsättningsskoleväsendet, att den allmänna fortsättningsskolan må kunna, där vederbörande skoldistrikt så beslutar, anordnas såsom ettårig;

dels ock en inom andra kammaren av herr *E. O. Magnusson* i Tumhult m. fl. väckt motion (nr 90) bl. a., att riksdagen i samband med beviljande av anslag till fortsättningsskolan ville hos Kungl. Maj:t anhålla om sådana ändringar av bestämmelserna rörande fortsättningsskoleväsendet, att den allmänna fortsättningsskolan må kunna, där vederbörande skoldistrikt så beslutar, anordnas såsom ettårig och omfattande minst tvåhundrafyrtio undervisningstimmar, vilken förkortning må gälla även

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 6 saml. 64 häft. (Nr 102—103).

i det fall, då tvänne årskurser förläggas i nära sammanhang med varandra.

Statsutskottet hade i punkt 164 av sitt utlåtande nr 8, jämte det utskottet tillstyrkt beviljande av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget, under mom. 3 hemställt, att riksdagen måtte avslå herr N. A. Nilssons motion I:174 ävensom herr Magnussons i Tumhult m. fl. motion II:90, i vad sistnämnda motion avsåge fortsättningsskolans anordnande såsom ettårig.

I en vid punkten fogad reservation hade herr *J. L. Widell* m. fl. under berörda moment hemställt, att riksdagen måtte i anledning av herr N. A. Nilssons motion I:174 ävensom herr Magnussons i Tumhult m. fl. motion II:90, i vad sistnämnda motion avsåge fortsättningsskolans allmänna anordnande, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, det Kungl. Maj:t täcktes verkställa utredning, huruvida med hänsyn till de olika förhållandena i landet fortsättningsskolan må kunna, där förhållandena sådant påkalla, anordnas som ettårig och i vad mån det för tvåårig fortsättningsskola föreskrivna timantalet i sådant fall må kunna begränsas, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen må föranleda.

Första kammaren har, med avslag å vad utskottet hemställt, antagit det förslag, som innefattades i reservationen, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

Då de skiljaktiga beslut, vari kamrarna således stannat, icke synas kunna sammanjämkas samt gemensam omröstning i ärendet icke kan äga rum, har frågan om avlåtande till Kungl. Maj:t av skrivelse angående utredning om ettårig fortsättningsskola för denna riksdag förfallit; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 27 april 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.